

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
13 Iunie st. v.
25 Iunie st. n.

Ese în fie-care duminică.
Redacțiunea în
Közép-utcza nr. 395.

Nr. 24.

ANUL XVIII.
1882.

Prețul pe un an - 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an - 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an - 2 fl. 70 cr.
Pentru România 2 galbeni.

Elmira.

Roman original.

(Urmare.)

În o asemenea clipă, i-ești un strigăt rupt din inimă.

— Mor! — disse cu glas stins, — mor; unde e mama, chemați-o!

— Nu murî, Pepită dragă! — response mătușa netedindu-i părul.

— Ba mor! și oh! cum me... dore...

— Ce te dore?

— Me dore înima... după... acel ce merge... la...

— După cine? — repetă dna Scurtescu plângând.

Rostii lin un nume... un nume îndepărtat și iubit. Surise la o amintire dulce, apoi se aredică privind în giur; recădând însă cu un ah! amar...

Vai! aşă se rupe florile de uragan, aşă se stingese stătea, scăpând din sferă în sferă!

O cumplită întristare, și-o mută smâncinare se puse în fața tuturor. Nemișcați așteptau sosirea doctorului, om forte căutat în acele vremi.

El contemplă adânc simtomele ivite, lucrau rapid și înversunat. Îi cercetă pulsul, unghiele degetelor începând a învănești.

— Cum e? — întrebă mama Elmirei.

El clătină capul. În alta chilie descoperi, că doctoria nu poate ajuta, césurile i erau numărate.

Și nu peste mult, i perdi totă puterea, în chinurile unor sgârciuri turbate. Se frâangea în contrageri spăimântătoare...

Înainte de međul nopții ișt recunoscă părintele; apoi âncă odată cu suris fericit rostii numele junelui iubit și adormi cu expresia fericirii, ce nu dispără nici după ce spiritul curat se avântă la creatorul cerește...

Cea-a fost mórtea ei pentru Elmira, n-ar fi putut spune nici șiróiele ce vîrsase punându-i mirtul, nici lîterele trimise lui Stoicu, nici glia ce aruncă mormântului, care o aşedă la sinul mamei, ce iubise aşă aderat.

Ce nopți au urmat acestei dile, și ce dureri i se săpară pe inimă?

Tristă de mórte întimpină pe Stoicu dicând:

— Așă! aşă a ne revedé, nu am gândit nici odată.

Și el strivit de desperare, blăstemând, mórte și viéță, ișt uni rânsul cu ea.

Sérmanul! invinovăți oribil mórtea ce-l despărțise de Pepita, neșciind că după puțin mórtea i ve împre-

ună de nou, sigilând amorul lor și din colo de moriment, cu credința eternității!

În acea lună pustie a cărei presimțire avu, sosi și Marta, ântâia dată ca nevestă.

Mândră, strălucindă trecu vechile suveniri, cu indiferentism iérăș. Pentru Elmira găsi abia o umbră de interes, corespondința le incetase mai de mult.

Ce avu mai însemnat, fu vestea, că întîlnise pe Severin prin Saxonie, unde făcea studii de invetatorie mai înaltă.

Atât, mai mult nu!

Féta simți schimbarea între Marta de acum, și Marta de odinioară. Si neavând înțelegerea strălucirii, se retrase cu înstrăinare.

Totuș ursita nu o crută, de alta esperință mai crudă.

Fiind cu mama ei în grădina publică, Dărăvescu întrebându-le de sănătate, propuse Martei, să remână până va întorce el din alt suburbiu.

Ea cu acel aer susceptibil, ce rănește mai rău, dise:

— Nu remân aici; du-me la societatea mie potrivită!...

Ferul iadului pe fruntea Elmirei, n-ar fi ars mai adânc decât astă cuvinte.

Amețită... scuturată... și sdrobbită îndură și astă săgătă...

De eră nebună iubirea ei, astă dovédă brutală o convingea de natura interesului cu care s'a lipit Marta de odinioară...

Perdù dară și astă credință. Oh! eră cumplit... cumplit...

A fost dară preursit ca ea să nu aibă nimica... nici un suflet tinér... prietenos?

Frântă, desamăgită se pomeni la prăpastia, se înghiță cea din urmă remășită a credinței...

În locul ei, i reまase un petec de negură, din care învăță, că: „amicie adevărată, dragoste neprefăcută, dor pentru binele apröpelui sunt vorbe cu sănătate însemnatate, pe care guri rele necinstesc rostindu-le”.

Întemplierile năvăliră aşă repede, evidentă i se sdrobbită osebit, căt avu trebuință a-și da sămă despre ele.

Se concentră dară în sine, recapitulând trecutul pe paginile diiarului. Sevërsia cu o amară caracteristică tablouri vîi, căci după cum trebuiă a se teme mai mult de sine ca de sórte, voiă intr'o di recetind aceste pagini, să vîdă că a trăit odată, căci ce-a urmat a fost mórtea... mórtea... alta nimic.

Nu plâng ea; nu desperă. Nu cunoșcea lumea, dar în neesperință i zacea puterea.

Jurnal filo-român în Viena. Jurnalul hebdomadal „Der Osten”, inițiat de cunoscutul publicist din Bucovina dl H. Bresnitz, carele în cinci-spre-dece ani a apărut cu curățiu și perseveranță interesele române în Viena în limba germană, a început să mai apară, după ce dl H. Bresnitz a devenit proprietar al jurnalului vienes „Morgen-Post”, carele apare în tôte dilele. „Morgen-Post” este cel mai vechi între jurnalele vieneze, ce apar în tôte dilele, căci deja numără al 32 an al existenței sale. Jurnalul „Morgen Post” va reprezenta, înțocmai ca și „Der Osten” interesele române cu totă energie, și drept aceea recomandăm jurnalul „Morgen-Post” cu totă căldura atenționii publicului roman. „Morgen-Post” apare în tôte dilele, chiar și în duminici și sărbători, ieră prețul abonamentului pe lună este numai 1 fl. 50 cr. Pentru scrisori și speditești de bani ajunge adresa: Journal „Morgen-Post” în Viena, Kollingasse 17.

Un principie autor. Principele de Montenegro, Nicolae I, a scris acum de curând în limba serbă o dramă în versuri și în trei acte, intitulată: „Imperatresa Balcanilor”. Aceasta piesă se crede că are să fie tradusă în limba franceză, căci principalele a făcut studii esențiale la liceul Louis-le-Grand în Paris.

Societățile de temperanță în America. Legislația statului Delaware a publicat o lege, după care toți proprietarii care vor închiria imobilele lor la cărciumari, vor fi respunzători de daunele suferite de persoanele care vor fi abusat de băuturile alcoolice vândute de debitantii în cestui. Si fiind că daunele interese ficsate de lege se rădică la o sumă respectabilă, apostolii temperanței sunt în culmea satisfacției și pe deplin încredință că dacă năște luni nu vor mai exista cărciumi în întregul Delaware.

Telegrafia. În una din ședințele Academiei de științe din Paris, dl Alglave semnaliză un fapt care interesează istoria telegrafiei și Academia științelor. În 1783, Academia fu chiamată ca să examineze un aparat, care în câteva secunde, fără stație intermediară, trimitea un avis la 30 leghe depărtare. Condorcet, raportorul comisiunii, constată că sistemul era ingenios și practicabil. Un plic sigilat, care să asigure drepturile inventatorului, fu depus la această epocă. Este vorba astăzi că să se caute acest plic în archive și să se desfacă spre a împărtăși științei cele cuprinse într'ensul. Comisiunea administrativă a fost insărcinată cu aceasta.

Au murit: Maria Belintian, măritată Hechtl, la Timișoara, în etate de 25 ani.

Ghicitură archeologică

de Mateiu Socodoran.

S. A. L.
UTA. REF.
UMO. SE.
C. E. T.
IT. ORE!

Acet monument s'a găsit nu de mult lângă satul Minciunești, și nimene n'a fost în stare să descifreze inscripționea.

Poftim, decă puteți!

Terminul de deslegare e 5 iuliu. Ca totdeauna, și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea ghiciturei de săc din nr. 20:

O vino lângă mine, căci ietă vîntul bate
• Si florea deminei de-acum va vesteji:
De-acum când te-i intorce din locuri depărtate,
În dar o vei cătă-o, căci n'o vei mai găsi!
Dar vino lângă mine și mórtea va fi dulce,
Pe ale tale braje când fruntea voi pleca,
Așă drumașul tării în câmp vrînd să se culce,
E fericit când plécă pe-o flóre fruntea sa.

Bine au deslegat-o domnule și domnișoarele: Elena Zacharia n. Damineșcu, Emilia Ciurdar n. Farcaș, Emilia Onciu n. Ciavoschi, Iconia Borca, Fira Serafin, Eufemia Duma, Silvia Tamașdan, Ecaterina Micu, Elena Micu, Maria Ilieș n. Pap, și dnii George Sandor, Alexandru Brădean, Emilian Micu, Gratián Flonta, B. O. Popescu.

Premiul l'a câștigat dna Emilia Ciurdar în Farnaș.

Cutia publicului.

Aniversaria mi-a adus în duplu următoarele muzicalie pentru pian:

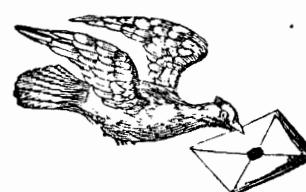
1) „Rapsodia română”, de Anton Šipos. 2) „Marș triumfal” de Iules Heise. 3) „O horă” de Golombiovsch-Porumbescu. 4) „Marș funebru” de G. Scheletti. 5) „Hora dorobanților la Grivița” de E. Neudörfler.

Aș schimbă cu drag, cu ori ce alte piese române, ce nu posed.

„Jocul Română” fie tipărit ori bine decopiat, este dorit.

Deci dară acei dni ori dame ce ar schimbă, sunt rugați a trimite titlul pieselor sub adresa: Nina Lupu, Timișoara-Spion nr. 11.

Poșta Redactiunii.

Cermeciu. Ve mulțamim, dar despre acesta am raportat deja în nr. 22 al foii noastre.

Caransebesi. Am făcut ce a fost cu puțință, precum vei află că mai curând.

Dlui I. S. P. in Viena. N'ai primit epistola noastră adresată în luna trecută la Budapesta?

Dnei A. G. in B. Cât mai curând.

Iustus. Acesta fu a treia corespondință ce primirăm despre acea petrecere, dar la 11 dile. După cele publicate deja, nu mai putem reveni. De altă-dată iute și — scurt!

Dlui G. S. in București. Cu placere am satisfacere cererea, dar nu mai avem nici un tablou.

Călindarul săptămânei.

Înua sept.	v. st.	s. st.	Numele sănătilor și sărbătorilor.	Sorele resate	Sorele apune
Duminica	13	25	M. Achilina.	3 45	8 19
Luni	14	26	Pror. Eliseiu.	3 46	8 19
Martî	15	27	Pror. Amos.	3 46	8 19
Mercuri	16	28	Muc. Tihon.	3 47	8 19
Joi	17	29	Muc. Emanuel.	3 47	8 19
Vineri	18	30	Muc. Leontie.	3 47	8 19
Sâmbata	19	1	Ap. Iuda fratele	3 48	8 18

Proprietar, redactor respunzător și editor: IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare. Strada principală nr. 274.